

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta, 1 fl. 80 kr. za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 15 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 5. marca 1862.

Slamoreznica zboljšana.

Gospodarjem, ki so si iz kovačnice naše kmetiške družbe angleško slamoreznico omislili, dajem na znanje, da sem si jez svojo slamoreznico v imenovani kovačnici po svojem načrtu popraviti dal, za to, ker mi je prepočasno in za goveda prekratko rezanco rezala, zraven pa tudi delovca preveč spehala, ker je prepočasi slamo pod nož vlekla.

Slamoreznica je zdaj toliko zboljšana, da z napol manjšim trudom napol več rezance nareže kakor prej, zakaj dvakrat vložena truga se zdaj v tistem času zreže kakor prej ena, toraj z enakim trudom napol več rezance napravi.

Rezanca se reže z dvema nožema; z enim po pol palca, z enim pa po palcu dolga, in to je po mojih mislih za goveda ravno prava dolgost.

Kar se tiče kupa narezane rezance, je ta ravno tako velik, če se z enim ali pa z dvema nožema reže; razloček je le v tem, da je una na pol dalja kot ta.

Kdor hoče za konje krajo rezanco imeti, jo z ravno to mašino lahko reže, samo s premembo kolesa, kar nobene posebne učenosti ne potrebuje, posebno če se kolesca tako pritrdijo, da se lahko snamejo.

To popravo pa dam le zato na znanje, ker sem že večkrat slišal, da posestniki z navadno angleško mašino zato zadovoljni niso, ker premalo zdá in delavca preveč utruji. Kdor si po tem mojem nasvetu svojo angleško mašino v kovačnici ljubljanske kmetijske družbe popraviti dá, bo gotovo ž njo zadovoljen, zakaj taka mašina je za gospodarja velika dobrota. *)

V Ljubljani 28. svečana.

Juri Pajk.

Nektere poljedelske pravila kmetovavcom.

1. Da se, kar je največ moč pridelati, mora zemlja pri dobri moči biti. Zato naj pri nastopu kake kmetije se spelje gnoj na boljše njive, in le kar ga ostane, na slabše zemljo. Moti se, kdor misli, da mu bo zanemarjena njiva, če jo pognoji, dober pridelek dajala, in ki misli, da dobra zemlja že sama po sebi rodi, ni je tedaj potreba gnojiti. Toda okanil se bo, ker mu po takem ne bo ne boljša ne slabša njiva pridelkov donesla. Kdor hoče tedaj bogato žetev pričakovati, mora zemljo tudi pri pravi in dobri moči obdržati. To bi pa ne bilo umno kmetovanje, če bi se gnoj boljši zemlji odtegoval, in na slabše vozil.

2. Porabi naj se gnoj vedno le za take sadeže, katerim se najbolj prileže. Če ima gnoj dovolj kalija v sebi, kar se iz klaje lahko presodi, tedaj gnoji ž njim tistim sadežem, kateri obilo kalija potrebujejo, na pr. krompirju, ogršici itd. Če ima pa gnoj dovolj fosfornega apna v sebi, gnoji ž njim grahorici, grahu, fežolu itd.; ne vozi ga tedaj na take njive, ki imajo že od nature dovolj fosfornega apna v sebi.

3. Gnoj se ne sme pregloboko podorati, da bi se preveč moči zraka odtegnil. Brez moči zraka se gnoj ni-

kdar tako ne podela, da bi rodovitnost na višjo stopnjo povzdignil. In po tem takem se pregloboko podorani gnoj v zemlji pozgubi, in ne donša rastlinam velike koristi. Komposta, mešanega gnoja ne gré po raznih rastlinah trositi, posebno na suhi zemlji ne, kjer bi ga lahko sapa popihala in z njive spravila.

4. Kjer kmetovavcom stelje primanjkuje, naj, kakor Angleži ravnaajo, si spravijo prsti (zemlje) v svoje hleve, in naj jo potem, ko se je scavnice in gnojnice navzela, na svoje njive in travnike vozijo in jih ž njo namesti gnoja gnojijo.

5. Krompirja, korenja, repe, pese itd. ne sadi pre-gosto in ne misli, da ga boš zato dvakrat več pridelal. Taki sadeži pripravijo eden drugemu ob potrebni živež, ki ga za svojo rast ne samo iz zemlje, temveč tudi iz zraka dobivajo. Vsak kmetovavec bi mogel pri takih sadežih že iz perja sadežev previditi, kako dalje gré enega od drugega saditi. Pregosti okopovavni sadeži se nikoli tako bogato ne ponasajo kakor bolj redki.

6. Globoko oranje v peščenii zemlji je le takrat dobro, če se pod peščenino ilovnata zemlja znajde; močna zemlja se sčasoma globokeje orje; če se pa koj v prvem letu globoka brazda vreže, se na njo zná posebno krompir saditi, da se sčasoma mrtvica na vrh spravi, kislica navzame in rodovitna postane. (Kon. sl.)

Gospodarska skušnja.

(Koliko mleku pomaga, če se krava vsaki dan štriglja in krtači), se vidi spet iz sledeče skušnje nekega gospodarja iz Trier: Neko kravo, ki so jo sicer vsaki dan s štriglom in krtačo snažili, niso 14 dni nalaš ne štrigljali ne krtačili, in 11 bokalov mleka so o teh 14 dnevih manj namolzli kakor prejšni čas, čeravno je ravno toliko in ravno tiste klaje dobivala in vse drugo tudi tako kakor poprej.

(Paša za čbele). Prva in poglobitna reč, da se čbelam dobro godí, je to, da imajo zmiraj dobro pašo. V naših krajih, kjer je čbelam ajda poglobitna paša, se jim do tistega časa, ko ajda cvesti začne, večidel slaba godí, ker po senokošnji do velikega šmarna celó malo živeža dobivajo. Zato je v takih krajih skrbeti, da se jim druga paša oskrbi. Priporočajo se v ta namen: Lastovčnik sirski (syrische Seidenpflanze), divji šatraj ali dušičje (Bergpfeffer), dešen (Bocksborn), kostanj, turška detelja (Esparsette), device Marije kožušček (Steinklee), smetlika ali otavnica (Augentrost), ogršica, riček (Leindotter); mak; tista vrba, ki se mačka ali mačkovec (Saalweide) imenuje, lešnik, akacija in še druge. Rekel bo kdo, čemu bom sadil take rastline, ki niso za nič drugega, kakor je, na priliko, lastovčnik ali divji šatraj. Res je, da ne bilo bi pametno sicer malo koristnih rastlin sejati ali saditi po celih njivah, al sém ter tje na vrtu ali na kakem drugem pustem prostoru se pa tudi takemu grmovju morejo mestica odločiti, da letajo bčelice na-nj.

*) Gosp. Skale bo ob svojem času, ko nove kolesa prejme, ceno te poprave naznanil. Vred.